

פארברענגען עם הרבי

כז

התועדות י"א ניסן

יוצא לאור על ידי

"ועד תלמידי התמימים העולמי"

ברוקלין נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושבעים ואחת לבריאה

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

בס"ד. י"א ניסן ה'תשמ"ב*

כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות¹, וידוע דיוק הזהר² בזה [הובא בדרושי רבותינו נשיאנו³] במ"ש כימי לשון רבים, והרי יציאת מצרים היתה ביום אחד, וכן בזכירת יצי"מ כתיב⁴ זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים, למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים, ולמה נאמר כימי לשון רבים. וגם צריך להבין בתוכן הכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, דפירוש הפשוט בזה הוא שהגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו ממש ע"י משיח צדקנו תהי' באופן של אראנו נפלאות כמו שהיתה הגאולה דיצי"מ, ואינו מובן, הרי מבואר בכו"כ פסוקים ומאמרי רז"ל⁵ שדוקא הגאולה העתידה תהי' גאולה שלימה שאין אחרי' גלות משא"כ הגאולה דיצי"מ, הרי שהגאולה העתידה תהי' נעלית הרבה יותר מהגאולה דיצי"מ, שלכן לפי דיעה אחת אין מזכירין יצי"מ לימות המשיח⁶, וגם להדיעה שמזכירין יצי"מ לימות המשיח⁷ צריך על זה לימוד מיוחד, ומהו אומרו כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שהעילוי דגאולה העתידה היא מה שגם אז יהי' אראנו נפלאות כמו שהי' ביצי"מ. ויתירה מזו, דמלשון הכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות משמע שהנפלאות שהיו בימי צאתך מארץ מצרים הם ההתחלה והשרש גם על הנפלאות שיהיו בגאולה העתידה, דמזה מובן שיש מעלה בהגאולה דיצי"מ על גאולה העתידה.

(ב) **ונקודת** הביאור בזה, שבפסוק זה (כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות) יש שני פירושים. פירוש א', שגאולה העתידה תהי' כהגאולה דיצי"מ, שגם אז יהי' אראנו נפלאות כמו שהי' בהגאולה דיצי"מ. ופירוש ב', שהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יהיו נפלאות גם בערך הנפלאות שהיו בימי צאתך מארץ מצרים⁸. והיינו, דהגם שבכללות הנפלאות דגאולה העתידה הן דומות להנפלאות דגאולת מצרים (כפירוש הפשוט), אעפ"כ, יהי' יתרון בהנפלאות דלעתיד, ועד שיהיו נפלאות גם בערך הנפלאות דיצי"מ. וביאור מעלת הנפלאות דלע"ל על הנפלאות דיצי"מ בלשון הקבלה, הנה ידוע⁹ שביצי"מ הוצרך להוציא את ישראל ממ"ט שערים

* יצא לאור בקונטרס י"א ניסן – תשמ"ז, "לקראת יום הבהיר י"א ניסן, יום הולדת השמונים וחמש לכ"ק אדמו"ר שליט"א, לאורך ימים ושנים טובות, ולקראת חג הפסח הבעל"ט . . יוד ניסן, תהא זו שנת משיח".

(1) מיכה ז, טו.

(2) ח"א בהשמטות רסא, ב. ח"ג קעו, א.

(3) אוה"ת נ"ך עה"פ סי' ג' וס"ז (ע' תפוח-תפוז). ד"ה כימי צאתך תש"ח בתחלתו (סה"מ תש"ח ע' 159).

(4) בא יג, ג. ראה טו, ג.

(5) ירמי' טו, יד-טו. ישע"י מג, יח-יט. ברכות יב, סע"ב ואילך. תוד"ה ה"ג ונאמר – פסחים קטז, ב (ממכילתא עה"פ בשלח טו, א). ובכ"מ. וראה בארוכה ד"ה כי בחפזון תש"ח בתחלתו (סה"מ שם ע' 151-152).

(6) ברכות שם.

(7) ראה גם פע"ח שער חג המצות פ"ז ד"ה מהר"י ז"ל, הובא באוה"ת שם ס"ח.

(8) ז"ח ר"פ תקנ"ז תל"ב. וראה גם תקנ"ז תל"ב.

פארברענגען עם הרבי

דלעו"ז. דזהו מה שמיד לאחרי היציאה ממצרים מתחילים ימי ספירת העומר, שבכל יום מימי הספירה יוצאים משער אחד דלעו"ז. וזה (היציאה מהשערים דלעו"ז) הי' ע"י המשכת חמישים שערי בינה. ולכן הוזכר בתורה ענין יצי"מ נ' פעמים כנגד נ' שערי בינה⁹. והנה ידוע שבנ' שערי בינה יש כמה דרגות¹⁰. נ' שערי בינה כמו שנמשכים במלכות, והוא מה שמסטרא דיובלא (בינה) נמשכים במלכות¹¹. ולמעלה יותר, הנ' שערי בינה כמו שהם במקומם, בבינה. ולמעלה יותר, כמו שהם כלולים בשער הנ', בבחינת הכתר (ובכתר גופא — בבחינת עתיק). וזהו מה שהגילויים דלע"ל יהיו נפלאות גם בערך הנפלאות דיצי"מ, כי נ' שערי בינה שנמשכו ביצי"מ הם השערים דבחינת בינה (וזה גופא, כמו שנמשכים ע"י בחינת המלכות), משא"כ לע"ל תהי' המשכת הנ' שערי בינה כמו שהם בכתר¹². ולא עוד אלא שבכתר גופא תהי' אז ההמשכה מבחינת עתיק, ובעתיק גופא מבחינת פנימיות עתיק¹³. וכמ"ש במשיח¹⁴ הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד, דמאד (זה דכתיב גבי משיח) הוא בחינת פנימיות עתיק¹⁴, ובלשון הפע"ח¹⁵, שכל ההמשכות עכשיו הם רק מבחינת חיצוניות עתיק ולע"ל תהי' המשכת וגילוי בחינת פנימיות עתיק. אלא שאעפ"כ מדמה הכתוב הנפלאות שיהיו בגאולה העתידה להנפלאות שהיו ביצי"מ, וכפירוש הפשוט בכתוב שבגאולה העתידה יהי' אראנו נפלאות כמו שהי' בימי צאתך מארץ מצרים, כי גם ביצי"מ היו גילויים הכי נעלים, וכמבואר בהמשך תער"ב¹⁶ בפירוש נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה בכבודו ובעצמו¹⁷, שבכבודו ובעצמו הם דרגות הכי נעלות. אלא שביצי"מ הי' הגילוי דבחינה זו ע"י ההתלבשות בבחינת מלכות, ופסח ה' על הפתח¹⁸, דפתח הוא בחינת המלכות¹⁹, ולע"ל יהי' זה בגילוי בלי שום לבוש כמ"ש²⁰ ולא יכנף עוד מוריד.

ג) **אמנם** עפ"ז צריך להבין מ"ש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, מדוע מדמה הכתוב הנפלאות דגאולה העתידה להנפלאות שהיו בימי צאתך מארץ מצרים. וביותר אינו מובן²¹ לפי הדיעה שמזכירין יצי"מ גם לימות המשיח, דלכאורה, מכיון שהגילויים דלע"ל יהיו נעלים הרבה יותר מהגילויים שהיו ביצי"מ, למה יזכירו יצי"מ גם אז. וידוע הביאור בזה (כמ"ש בד"ה כימי צאתך לכ"ק מו"ח

9) פרדס שיי"ג (שער השערים) פ"א. וראה גם ניצוצי זהר לז"ח שם (במילואים — קכד, סע"ב ואילך).

10) ראה אוה"ת שם ס"ג.

11) מק"מ לזח"ב מ, ב. הובא באוה"ת בא ע' רפב.

12) אוה"ת נ"ך שם.

13) ישע"י נב, יג.

14) לקו"ת שה"ש בסופו (נא, סע"ב ואילך). ביאורה"ז וישב כג, א"ב.

15) שער הק"ש פט"ו. וראה גם לקו"ת שם.

16) ח"ב ע' תתקכד. וראה גם סה"מ תער"ב — תרע"ו ע' סז.

17) הגש"פ פיסקא "ויוציאנו" ופיסקא "מצה זו".

18) בא יב, כג.

19) זח"ב לו, סע"א. לקו"ת שה"ש טו, א. ד"ה כימי צאתך תש"ח פ"א (סה"מ תש"ח ע' 164). ובכ"מ.

20) ישע"י ל, כ. וראה תניא פל"ו (מו, א). ד"ה כי בחפזון הנ"ל שם.

21) רד"ה כימי צאתך הנ"ל.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

אדמו"ר²²), דבגאולת מצרים נתחדש כללות ענין הגאולה ונפתח הצינור על כל הגאולות (מהגלויות, שלאחרי גלות מצרים), גם על גאולה העתידה, הגם שתהי' גאולה נעלית יותר. וע"ד הידוע שיצי"מ היתה הכנה למתן תורה, כמ"ש²³ בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה, דהגם שעיקר ענין הגאולה והחירות הי' בשעת מ"ת דוקא, כי מכיון שלפני מ"ת היתה עדיין הגזירה דעליונים לא ירדו לתחתונים ותחתונים לא יעלו לעליונים²⁴, הרי מוכן שעד מ"ת (גם לאחרי יצי"מ) לא היתה עדיין אמיתית הגאולה והחירות תחתונים, ואעפ"כ, בעת הגאולה דיצי"מ ניתן הכח גם על הגאולה (ביטול הגזירה) שנעשה במ"ת, הנה עד"ז הוא גם בנוגע לגאולה העתידה, שבהגאולה דיצי"מ ניתן הכח גם על גאולה העתידה, מכיון שבשעת מ"ת הי' כבר מעין הגילוי דלע"ל²⁵, אלא שבשעת מ"ת הי' הגילוי רק לפי שעה ולע"ל יהי' הגילוי באופן תמידי ונצחי, כי הגילוי אז יהי' לא רק מצד מלמעלה כבשעת מ"ת, אלא גם מצד המטה²⁶, כי הנבראים יהיו אז בתכלית הברור והזיכוך ויהיו כלים לגילוי אלקות, להשיג דעת בוראם כפי כח האדם²⁷, וזה נעשה אתר שלים²⁸ להשראת אוא"ס שלמעלה מכח האדם.

ד) **וזהו** ג"כ מ"ש כימי צאתך מארץ מצרים, ימי לשון רבים, דכל הימים מימי גאולה הראשונה מגלות מצרים עד הגאולה העתידה בכ"א הם ימי צאתך מארץ מצרים, כמבואר בהמאמר שם²⁹. והיינו, דמה שביצי"מ נפתח הצינור גם על הגאולה העתידה, הסדר בזה הוא, שבכל יום ויום (מעט יצי"מ עד גאולה העתידה) נעשה ענין יציאת מצרים באופן נעלה יותר, ועד לתכלית העילוי בזה בגאולה העתידה. והענין הוא, דהנה ארז"ל³⁰ בכל דור ודור וכל יום ויום³¹ חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא היום³¹ ממצרים. דבכל יום ויום צריך להיות היציאה ממצרים, ובפרט בשעת ק"ש, כמ"ש אדמו"ר הזקן³² דמה שתיקנו פ' יציאת מצרים בשעת ק"ש דוקא הוא מפני שהן (ק"ש ויצי"מ) דבר אחד, וענין זה (שבק"ש צ"ל העבודה דיצי"מ) הוא גם בק"ש של ערבית, וכמ"ש הרמב"ם³³ דמה שקורין פרושת יציאת גם בק"ש של ערבית, אע"פ שאין מצות יציאת נוהגת בלילה, הוא מפני שיש בה זכרון יציאת מצרים. וזהו כימי צאתך מארץ מצרים, ימי לשון רבים, אף שיצי"מ היתה ביום אחד, כי ע"י

(22) הנ"ל — פי"ב (סה"מ שם ע' 164).

(23) שמות ג, יב. וראה פרש"י עה"פ (משמור"ר פ"ג, ד).

(24) שמור"ר פי"ב, ג. תנחומא וארא טו.

(25) תניא שם.

(26) המשך תער"ב ח"ב ע' תקל-תתקלא.

(27) לשון הרמב"ם ה' מלכים בסופן.

(28) ראה זח"ג צ, ב. לקו"ת שה"ש כד, סע"א ואילך.

(29) רפי"ב.

(30) פסחים קטז, ב (במשנה).

(31) הוספת (ביאור) אדה"ז בתניא רפמ"ז. וראה הגש"פ עם לקוטי טעמים וכו' (קה"ת ה'תשמ"ו ואילך)

ע' תריח בשוה"ג.

(32) בתניא שם (בסוף הפרק).

(33) ה' ק"ש פ"א ה"ג. וראה שיחת י"א ניסן ואחש"פ ה'תשמ"ב (תורת מנחם — התוועדויות תשמ"ב

ח"ג ע' 1239 ואילך. ע' 1302 ואילך).

פארברענגען עם הרבי

שמזכירין בכל יום יצי"מ (שהיתה בפעם הראשונה, ביום אחד) הנה עי"ז נעשה ימי צאתך מארץ מצרים ימי לשון רבים, שבכל יום ויום יוצאים ממצרים וגבולים נעלים יותר, און מען שטעלט זיך אָוועק במצב של ופרצת למעלה ממדידה והגבלה, ועד שבאים לופרצת בתכלית השלימות בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו דכתיב ב"י³⁴ עלה הפורץ לפניהם. דזהו מה שמשיח הוא בן דוד, וגם הסימן על משיח הוא שהוא הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו כו' ולוחם מלחמות ה'³⁵, דדוד הוא מבני פרץ³⁶ דכתיב ב"י³⁷ מה פרצת עליך פרץ, פריצת כל הגדרים והמדידות וההגבלות.

ה) **והנה** סדר זה דגאולה [שמתחיל מיצי"מ כפשוטה, ועד שבאים ע"י העבודה דזכירת יצי"מ בכל יום לגאולה השלימה ע"י יעלה הפורץ לפנינו] יש דוגמתו בכל יום ויום³⁸. דהנה בתחלת היום קודם התפלה נמצא האדם במצרים, בהמצרים והגבולים של הגוף, וכמ"ש³⁹ חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי כמה נחשב הוא, אל תקרי כמה אלא כמה, שבתחלת היום הנשמה היא רק באפו ואינה מתפשטת בהגוף ולכן הוא נחשב אז כמו כמה, שהוא תוקף המיצרים והגבולים דחומריות הגוף. ולכן תחלת העבודה היא בבחינת אתכפיא, שהוא מתגבר על חומריות הגוף ונה"ב ועל הלעו"ז, ועד שפועל שגם הגוף ונה"ב יענו אמן בעל כרחן ויסייעו לעבוד את ה', אבל גם זה הוא רק בדרך אתכפיא⁴⁰. ועד שאח"כ הוא בא לבחינת אתהפכא, ובזה גופא הוא בתחלה באופן דלבי חלל בקרבי⁴¹, ואח"כ הוא מגיע לואהבת את ה' אלקיך ככל לבבך בשני יצריך⁴², שגם היצירה גופא נהפך לטוב, בדוגמת תשובה שלימה (תשובה מאהבה) שזדונות נעשים כזכות⁴³ ועד שנעשים לזכיות ממש. דשני ענינים אלו שבכל יום (אתכפיא ואתהפכא) הם בדוגמת הגאולה דיצי"מ וגאולה העתידה. דביצי"מ כתיב כי ברוח העם⁴⁴, שהרע הי' בתקפו והוצרכו לברוח מהרע⁴⁵, בחינת אתכפיא. ולע"ל יהי' ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ⁴⁶ (דוגמת ולבי חלל בקרבי), ויתירה מזו שגם הרע גופא יהפך לטוב (בדוגמת בכל לבבך בשני יצריך), וכמ"ש⁴⁷ אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה'

34) מיכה ב, יג. אגדת בראשית ספס"ד. וראה גם ב"ר פפ"ה, יד ובפרש"י לשם.

35) רמב"ם הל' מלכים ספ"א.

36) רות ד, יח ואילך.

37) וישב לח, כט.

38) ראה אוה"ת בראשית ח"ו תתרכו, א ואילך. ד"ה בכל דור ודור דיי"ג ניסן תשמ"ה (סה"מ י"א ניסן ח"ב ע' תסו ואילך). וש"נ.

39) ישע"י ב, כב. ברכות יד, א. וראה המשך תעריב ח"ב פש"ט. פשצ"א. ד"ה לכה דודי תרפ"ט פ"ג (סה"מ קונטרסים ח"א כא, סע"א ואילך).

40) להעיר מתניא פל"ה (מה, א).

41) תהלים קט, כב. ברכות סא, ב. תניא פ"א (ה, ב).

42) ואתחנן ו, ה. ברכות נד, א (במשנה). ספרי ופרש"י עה"פ. וראה ירושלמי ברכות ספ"ט.

43) יומא פו, ב.

44) בשלח יד, ה.

45) תניא פל"א (מ, ב).

46) זכרי' יג, ב.

47) צפני' ג, ט.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

לעבדו שכם אחד, שגם העמים גופא יהפכו לעבדו ית', ועמדו זרים ורעו צאנכם⁴⁸. ועד"ז יהי גם בבעלי חיים, והשבתי חי' רעה מן הארץ, משביתן שלא זייקו⁴⁹, דהגם שגם אז תהי' המציאות דחיות רעות מ"מ לא זייקו, ולא עוד אלא שיהיו מסייעים ומשמישים לעבודת ה', וכמ"ש⁵⁰ וגר זאב עם כבש גו' וארי' כבקר גו', שיהי' תועלת מהזאב כמו מכבש ומהארי' כמו מבקר, ועד שגם הנחש (פתן, צפעוני⁵¹) יהי' שמש גדול⁵², דלא רק שגם הנחש ישמש לעבודת ה', אלא יתירה מזו, שהשימוש שלו יהי' באופן דגדלות, שמש גדול.

(ו) **והנה** אף שבחינת אתהפכא היא, בכללות, נעלית הרבה יותר מבחינת אתכפיא, אעפ"כ יש גם מעלה בבחינת אתכפיא לגבי בחינת אתהפכא⁵³. וכמובן ממ"ש בתניא⁵⁴ דענין עובד אלקים הוא דוקא כשהוא כופה ומשנה הטבע שלו, ומעלה זו אינה בצדיק גמור. וע"י העבודה דאתכפיא דוקא אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין⁵⁵, המשכת וגילוי אור שבבחינת רוממות⁵⁶, וכמבואר בארוכה בהמשך דיום ההילולא⁵⁷ משל על זה ממלך בו"ד שבשביל נצחון המלחמה הוא מבזבז את כל אוצרותיו, דבשנים כתיקונן הנה לא רק שאינו משתמש בהם לשום דבר אלא שהם כמוסים וחתומים מעין כל רואה, ודוקא בעת המלחמה הנה לא רק שהוא פותח את כל האוצרות, אלא יתירה מזו שהוא מבזבז אותם בלי שום מדידה והגבלה ונותן אותם לאנשי החיל בכדי לנצח את המלחמה. והדוגמא מזה למעלה, שיש בחינת אוצר שכמוס וחתום מעין כל רואה, עין לא ראתה אלקים זולתך⁵⁸, ובכדי לנצח את המלחמה עם היצר, העבודה דאתכפיא, נותנים גם אוצר זה, ובאופן של בזבז, ונתינת האוצר היא לאנשי החיל הפשוטים דוקא, דלהיות שעבודתם היא במס"נ למעלה ממדידת והגבלת השכל לכן גם נתינת האוצר להם היא באופן דבזבז למעלה מכל מדידה והגבלה.

ועפ"ז יובן מה שיזכירו יצי"מ גם לע"ל, אף שהגילויים דלע"ל הם נעלים יותר (נפלאות) מהגילויים שהיו ביצי"מ, כי מכיון שהמשכת בחינת האוצר הוא דוקא בשביל נצחון המלחמה, ולע"ל לא תהי' שום מלחמה עם היצר שהרי ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, לכן, יזכירו יצי"מ גם אז, בכדי שיהי' גם המעלה שבאתכפיא, המשכת בחינת האוצר. וגם המשכה זו תהי' אז בתכלית הגילוי (ככל הענינים דלעתיד), ולא יכנף עוד מוריך.

48) ישעי' סא, ה.

49) בחוקתי כו, ב. תו"כ עה"פ (דעת ר"ש).

50) ישעי' יא, רז. הובא בתו"כ שם.

51) ישעי' שם, ח.

52) סנהדרין נט, ב.

53) תו"א ויקהל פט, ג"ד. קיד, ד.

54) פט"ו — הובא בתו"א שם קיד, ד.

55) ראה זח"ב קכח, ב. תניא פכ"ז (לד, א). תו"א ויקהל פט, ד. לקו"ת ר"פ פקודי. חוקת סה, ג.

56) תו"א שם פט, ג.

57) המשך באחי לגני ה'ש"ת פ"א.

58) ישעי' סד, ג. ברכות לד, ב. סנהדרין צט, א.

פארברענגען עם הרבי

ז) וזהו כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שבגאולה העתידה יהיו ב' המעלות, המעלה דאתכפיא, כימי צאתך מארץ מצרים, והמעלה דאתהפכא, אראנו נפלאות. דע"י מעשינו ועבודתינו בזמן הגלות⁵⁹, שכללות העבודה דזמן הגלות היא באופן דמס"נ למעלה ממדוה"ג⁶⁰, שהרי בזמן הגלות ובפרט בעקבתא דמשיחא יש מונעים ומעכבים וריבוי נסיונות, ועד להנסיון דלא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו⁶¹, ואעפ"כ אין מתחשבים עם כל המניעות, ולומדים תורה ומקיימים מצוות בלי כל חשבונות, ועד שאפילו ריקנים שבך מלאים מצוות כרימון⁶², דלא רק שהם מקיימים מצוות אלא שהם מלאים מצוות, הנה עי"ז יוצאים מהגלות ברכוש גדול של מצוות ורכוש גדול של תורה [דגם ת"ת היא מצוה, ואדרבא, היא שקולה כנגד כל המצוות]⁶³, ומכיון שזה (הרכוש גדול דתומ"צ) מוסיף בהזכות הרי זה מוסיף זירוז גם בהאחישה⁶⁴, ובאופן דוארו עם ענני שמיא⁶⁵, שבקרוב ממש תהי' הגאולה האמיתית והשלימה, ובאופן דכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות היינו שיהיו ב' המעלות. דמכיון שהגאולה היא ע"י מעשינו ועבודתינו בזמן הגלות, ובפרט בעקבתא דמשיחא, לכן תהי' כימי צאתך מארץ מצרים, המעלה דאתכפיא, ויחד עם זה יהי' גם אראנו נפלאות, נפלאות גם בערך הנפלאות (אותות ומופתים) שהיו ביצי"מ, כולל גם הנפלאות שהיו בעת קריעת ים סוף, דהגם שבקרי"ס היו גילויים נעלים ביותר, דכאו"א מראה באצבעו ואומר זה אלי ואנוהו⁶⁶, ועד שראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים⁶⁷, הנה כל זה הי' על הים, מלובש בבחינת מלכות⁶⁸ [ובדוגמת הגילוי דיצי"מ (לפני קרי"ס) שהי' על הפתח], וגם הגילוי דקרי"ס הי' רק לפי שעה, כי הגילוי אז הי' מצד מלמעלה והמטה לא הי' כלי לזה, דבכללות הוא ענין אתכפיא ולא אתהפכא [בדוגמת יצי"מ שהיתה באופן דכי ברח העם]. מכיון שזה לא בא מצד עבודת המטה. אמנם לע"ל יהי' אראנו נפלאות, נפלאות גם בערך הנפלאות שהיו ביצי"מ וקרי"ס, שהגילוי יהי' בלי שום לבוש וגם מצד המטה, ויחד עם זה יהי' גם המעלה דכימי צאתך מארץ מצרים, במהרה בימינו ממש, כביאת משיח צדקנו.

59) תניא רפ"ז.

60) ראה בארוכה סה"מ עטר"ת ע' תסד. ד"ה אין הקב"ה בא בטרוניא תרפ"ה פ"ב ואילך (סה"מ קונטרסים

ח"ג ע' קכא ואילך).

61) רמ"א אר"ח ס"א ס"א. שו"ע אדה"ז שם ס"ג. מהדר"ב שם ס"א.

62) חגיגה בסופה. עירובין יט, א.

63) הלכות ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ב. וש"ג.

64) סנהדרין צח, א.

65) דניאל ז, יג. סנהדרין שם.

66) בשלח טו, ב. פרש"י עה"פ. שמו"ר ספכ"ג.

67) מכילתא ופרש"י עה"פ.

68) ד"ה כי בחפזון תש"ח ספ"א. ובכ"מ.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

בס"ד. שיחת י"א ניסן ה'תשמ"ב.

הנחה פרטית בלתי מוגה

שיחה ג':

טז. כאשר הקב"ה נותן לאדם אריכות ימים ושנים טובות – הרי המטרה העיקרית שבזה היא, שהאדם יגדל ויוסיף בכל הענינים הקשורים עם נשמתו (ענינים רוחניים), שהיא עיקר מציאותו (כמבואר בתניא (פל"ב) שצריך להיות "נפשם עיקר וגופם טפל"), ובדרך ממילא תהי' גדלות והוספה גם בנוגע לגופו, באופן "טפל" בלבד.

והנה, ישנם כאלו שיש להם "שאלה" בענין זה, וכתוצאה מזה מגיעים הם למסקנא בלתי נכונה, וזאת – למרות שיש תשובה פשוטה על שאלה זו:

ישנם השואלים: במשך השנים שהאדם מתבגר, הרי ע"פ טבע נחלשים כחות הגוף. וא"כ כיצד אפשר לומר שכאשר הקב"ה נותן לו אריכות ימים ושנים טובות, צריך הוא לגדול ולהוסיף בכל הענינים הקשורים עם תכלית בריאתו ושליחותו בעולם – אדרבה: מאחר שכחותיו הגשמיים נחלשים, מוכרח הוא למעט בכל ענינים אלו?!

וכתוצאה מ"שאלה" זו – מתנהגים הם כן במעשה בפועל, וכנהוג במדינה זו שכאשר האדם רואה שע"פ ה"תעודת לידה" הרי הוא כבר קרוב לגיל חמישים, וכיו"ב – פורש הוא מכל עניניו ויוצא ל"גימלאות", ונעשה פחות פעיל בכל הקשור לפעולה והוספה בעניני אנושיות (שזוהי תכלית ומטרת בריאתו)!

[ועובדה היא – שכך נהוג במדינה זו, למרות שכל קיומה של מדינה זו מבוסס ומושתת על העיקרון של השקעת מרץ רב כדי לשגשג במדה האפשרית (אלא שטועים וחושבים שהעיקר הוא – שגשוג בעניני כסף וזהב, עניני הגוף וכו')].

ועל זה אומרים לו: "אדם לעמל יולד" – הקב"ה ברא את האדם למטרה ותכלית מסוימת, כדי לגלות "אלקות בעולם" (שענין זה קשור עם כללות ההנהגה באופן אנושי, היות שההנהגה באופן אנושי קשורה ומיוסדת על ציווי אלקי), ולכן, כאשר האדם רואה שהקב"ה נתן לו שנה נוספת לאחרי שהגיע לגיל חמישים, ששים, וכיו"ב – הרי זו הוכחה שיש לו עדיין שליחות מסוימת לפעול בעולם.

וכאשר טוען שכבר עמל והתייגע במשך ריבוי שנים (חמישים שנה, ששים שנה, וכיו"ב), ועתה "מגיע לו" להנות ולאכול את ה"פירות" שצמחו ע"י עבודתו ויגיעתו – אומרת לו התורה, "תורת אמת", ו"תורת חיים", "היום לעשותם": כל זמן שנשמתו בגופו ("נשמה שנתת בי"), דורשים ממנו "לעשותם" – להוסיף ולפעול במילוי שליחותו בעולם, שזוהי תכלית בריאתו.

פארברענגען עם הרבי

וגם לאחר שהגיע לגיל חמישים שנה (שתקופה זו נקראת בשם "עולם"), ששים שנה (שאז "נפקי לי מכרת", כמדובר פעם בארוכה (לקו"ש ח"ה ע' 132 ואילך), ואכ"מ), וכיו"ב – הנה לא זו בלבד שאין לו למעט בענין ד"לעשותם", אלא אדרבה: מאחר שהוא התבגר ביחס לגופו, הרי בודאי שעליו להתבגר ולהוסיף עוד יותר בנוגע לנשמתו, שהיא עיקר מציאותו.

וכאשר מדובר אודות נשמתו – מבין כל אדם "נורמלי" ששמחת הנשמה אינה מהוספת מעט או הרבה כסף וזהב, או הוספה בתענוג אכילה ושתי' וכיו"ב (אפילו כאשר ענינים אלו נעשים באופן כשר, וללא כל פגיעה בזולת כו') – כי כל הענינים הקשורים עם הגוף הם "טפלים" בלבד, והם רק "ממוצעים" כדי שעל ידם יוכל להיות חיבור הנשמה עם הגוף, שאז תוכל הנשמה למלא את שליחותה בעולם – לגלות אלקות בעולם באופן ד"ל"כו מחיל אל חיל".

- בנוגע לענינים גשמיים, רוצה הקב"ה שאצל כאו"א יהיו כל ענינים אלו באופן של הרחבה, וכמ"ש "ויאכילהו מחלב חטה ומצור דבש אשביעך", כדי שיוכל לחיות ולמלא את תפקידו בעולם ללא דאגות ממחסור בענינים גשמיים;

אבל בנוגע לענינים רוחניים – אסור לאדם להיות "שמח בחלקו", ולהסתפק במה שפעל בשנותיו הקודמות, אלא עליו להוסיף בכל ענינים אלו – "מחיל אל חיל".

ובמכ"ש וק"ו: אם בנוגע לענינים גשמיים טבע האדם הוא ש"מי שיש לו מנה רוצה מאתיים", הרי עאכו"כ שכן צריך להיות (ובמדה מרובה יותר) בנוגע לענינים רוחניים.

יז. אבל עדיין נשאלת שאלה:

הרי האדם מרגיש בעצמו שכחותיו הגשמיים נחלשים, היינו, שבהיותו בגיל נ"א וכיו"ב, אין כחו במתניו כפי שהי' בהיותו בן שלושים ("בן שלושים לכה"), ועאכו"כ בהגיעו לגיל ס"א, ויותר מזה – וא"כ, כיצד מסוגל הוא להוסיף בכל הפעולות הקשורות עם מילוי שליחותו בעולם?!

והתשובה לדבר – ע"פ הפתגם הידוע ש"כאשר קשורים למעלה לא נופלים למטה":

למרות שהאדם נמצא במדידה והגבלה דזמן ומקום, והוא מוגבל מצד כחות הגוף כו' – אעפ"כ, כאשר האדם מתקשר עם הקב"ה, שהוא נמצא "למעלה", למעלה ממדידה והגבלה דזמן ומקום, והוא מחליט שאינו יכול להסתפק באופן עבודתו (במילוי שליחותו של הקב"ה) עד עתה, אלא עליו להוסיף עוד יותר בהתקשרותו "למעלה" – נותן לו הקב"ה את הכחות הדרושים לזה, ומובטח לו שאינו נופל למטה.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

זאת אומרת: למרות שלכאורה ישנה "ירידה" בכחותיו הגשמיים – הרי זה רק כפי שהדברים נראים בעיני בשר, היינו, כפי שמסתכלים על הדברים מצד גשמיותם בלבד; אבל כאשר מקשרים את הבשר הגשמי עם ענין ה"מעלה", אזי יודעים שכאשר האדם מגיע לגיל שמונים שנה, הרי זה ענין של "גבורות" – כי זהו הציווי של הקב"ה, ומאחר שהקב"ה מצוה להתנהג כך, הרי בודאי שנותן את הכחות הדרושים לזה.

וענין זה תלוי באופן הנהגת האדם – היינו, כאשר האדם עמל ומתייגע ולא חוסך כל טירחא (ככל התלוי בו) לעסוק ולהוסיף בכל הקשור למילוי שליחותו בעולם – אזי "הקב"ה עוזרו" להצליח בזה באופן המתאים.

ובפשטות: הקב"ה הוא בורא העולם ומנהיגו, וכן בורא האדם ומנהיגו, ולכן, מאחר שהקב"ה קבע שהגיל דשמונים שנה מורה על "גבורות", מובן, שעליו להוסיף בעבודתו באופן של "גבורות".

ואין לו לחשוב שהיות שישנו ענין של "מטה", ישנה אפשרות שתהי' ירידה ח"ו באופן עבודתו – כי מאחר שהוא קשור "למעלה", הרי הקב"ה עוזרו שיוכל להוסיף בעבודתו באופן של "גבורות".

יח. עוד ענין נוסף בזה:

כאשר האדם מתקשר עם הקב"ה – הרי הוא מתאחד עם שאר בני האדם הנמצאים מסביבו, כמבואר בתניא (פל"ב) שכאשר מתבוננים אודות "שרשן ומקורן באלקים חיים" – הרי "כולן מתאימות ואב א' לכולנה", ויתירה מזו: "מי יודע גדולתן ומעלתן", היינו, שיתכן שהקב"ה מרוצה ושמח מפלוני יותר ממה שמרוצה ושמח ממנו. ומזה מובן, שכאשר האדם מתקשר עם הקב"ה (קשור למעלה), אינו חושב אודות עצמו בלבד, בתור "יחיד", אלא הוא חושב גם אודות ה"כלל", והוא מאוחד עם ה"כלל" כולו.

וע"ד מ"ש אודות משה רבינו – "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", היינו, למרות שמה רבינו ידע את גדול מעלתו כו', אעפ"כ, בידעו שמעלות אלו אינם בכח עצמו, אלא מעלות שניתנו לו ע"י הקב"ה, חשב שאם הקב"ה הי' נותן מעלות אלו לאדם אחר, יתכן שהי' מגלה מעלות וכחות אלו באופן נעלה יותר.

ויתירה מזו: אדמו"ר הזקן כותב (סה"מ תקס"ב ע' נא) שכללות ענין העניויות, "עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", קאי גם ביחס לאומות העולם!

[וענין זה נאמר ע"י אדמו"ר הזקן – נשיא בישראל, ופוסק הן בנגלה דתורה – ע"י ה"שולחן ערוך" שלו, והן בנסתר דתורה – ע"י ספר התניא, "תורה שבכתב" דתורת החסידות, וכן ע"י שאר מאמריו שנאמרו בעל-פה, ומשום "עת לעשות לה' הפרו תורתך" – נכתבו ונדפסו הדברים, ונתפרסמו בכל העולם כולו].

פארברענגען עם הרבי

ומזה מובן, שכאשר האדם מתקשר עם הקב"ה, הרי הוא מתאחד עם כל בני האדם שמסביבו, ועם האנושות כולה, שנבראה ע"י "אבינו שבשמים", שהוא ברא את "כל האדם אשר על פני האדמה", כי כל בני האדם שבכל העולם כולו נבראו מאחדות הפשוטה – "הוי' אלקים אמת".

וכמ"ש הרמב"ם (שהוא "מורה הנבוכים") בהתחלת ספרו "יד החזקה": "יש שם מצוי ראשון, והוא ממציא כל נמצא, וכל הנמצאים כו' לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו", היינו, שגם לאחר שישנה מציאותם של "כל הנמצאים", זקוקים הם ל"אמיתת המצאו", שהוא "ממציא כל נמצא", והוא מהוה ומחי' את כל הנמצאים, ודורש מהם "לעבדו שכם אחד".

ולכן, מה שנדרמה לו שכחות הגוף הולכים ונחלשים – הרי זה כאשר מסתכל על עצמו בתור "יחיד"; אבל כאשר מסתכל על עצמו בתור חלק מה"כלל" כולו (האנושות כולה, שנבראה מאחדות הפשוטה), הרי הוא רואה שהולך וגדל דור חדש וצעיר, בעל כחות רעננים ומחודשים, וכל זה – באותו "גוף" (באותו "כלל") שהוא חלק ממנו.

ובעשותו "חשבון כללי" זה – הרי הוא מגיע למסקנא שמשנה לשנה הולך וגדל גם כחו, מאחר שהוא חלק מהכלל, ועד שמגיע למעמד ומצב ד"גבורות".

ובפרט בהתחשב עם העובדה שבמשך הזמן מוסיף האדם מעשים טובים, ומעשים טובים אלו נצחיים הם.

וכמדובר כמ"פ בארוכה אודות החילוק שבין מעשה בלתי רצוי ח"ו למעשה טוב: כאשר האדם נכשל ח"ו ועושה מעשה בלתי רצוי, הרי זה לפי שעה בלבד, כי מאחר ש"לא ידח ממנו נדח", הרי בודאי שיעשה תשובה, וע"י עבודת התשובה הנה לא זו בלבד שיתבטל המעשה שאינו רצוי, אלא אדרבה, מעשה זה עצמו יהפך לטוב (כאשר התשובה היא בשלימות); אבל כאשר מדובר

אודות עשיית מעשה טוב – הרי זה נעשה "נחלה נצחית" לאנושות כולה (נוסף על נחלתו הנצחית של אדם זה בתור יחיד ופרט).

יט. עפ"ז מובן שבהתאם להוראות התורה אין נתינת מקום ליציאה ל"גימלאות", תוך כדי מיעוט בכל הענינים הקשורים עם עשי' בפועל – כי התורה אומרת ש"המעשה הוא העיקר", והוראה זו נצחית היא (כי "התורה היא נצחית") – לכל אדם, בכל מקום ובכל זמן, היינו, שבמשך כל ימי חייו עליו ללכת "מחיל אל חיל", ולהוסיף בכל הענינים הקשורים עם מילוי שליחותו בעולם.

וכאשר האדם מגיע ל"גבורות" – אומרת התורה ש"כיון דאיפליג איפליג", ולכן, בודאי שבכחו להוסיף בעבודתו באופן של "גבורות",

וכאשר האדם מחליט להתנהג באופן האמור, ומקיים זאת במעשה בפועל – מובטח לו שיצליח בזה, היינו, לא זו בלבד שיצליח להוסיף בענינים הקשורים עם מחשבה ודיבור, אלא הוא יצליח להוסיף גם בענינים הקשורים עם מעשה בפועל – מאחר שמדובר אודות מעשה באופן דטוב אמיתי עבור ה"כלל" כולו, נוסף על הטובה האמיתית עבור היחיד והפרט.

ועי"ז מכריע הוא את העולם כולו לכף זכות, עד שזוכים לטובה האמיתית והעיקרית דכל העולם כולו – קיום היעוד "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל", היינו, שבחודש ניסן דשנת תשמ"ב משתחררים כל (בנ"י, ועל ידם – כל) באי העולם מכל המדידות וההגבלות דכל הענינים המבלבלים כו', וממלאים את שליחותם בעולם – "לעבדו שכם אחד" מתוך חירות אמיתית מכל הענינים המבלבלים.

זאת אומרת: למרות שרואים בפועל שהעולם זע ומזדעזע, ועד שנראה (לא לו שאינם מאמינים שהקב"ה הוא מנהיג העולם) שהעולם עומד בפני התמוטטות כללית – יודעים ש"גדול הרועה", שרצונו שהעולם יתנהג במעמד ומצב ד"לשבת יצרה" [עי"ז שכאו"א מכל באי העולם מתחיל את יומו בהתבוננות וזכרון אודות מלכותו של הקב"ה, בורא העולם ומנהיגו, כנ"ל בארוכה], ובודאי ש"דבר אלקינו יקום לעד", ועד שזוכים לקיום היעוד "לעבדו שכם אחד".

כ. ואשרי חלקו וזכותו של כאו"א שיפעל בכיוון האמור – לנצל את כחותיו באופן של "גבורות", וללכת "מחיל אל חיל" בכל עניני טוב, צדק ויושר.

וכאשר כאו"א מתנהג באופן האמור – משחררו הקב"ה מכל הדאגות, ודאגתו היחידה היא – כיצד למלא את שליחותו של הקב"ה באופן נעלה יותר.

ומובן, ש"דאגה" זו אינה דאגה אמיתית – כי יש לו בטחון אמיתי בהקב"ה שכאשר ירצה ויעסוק בזה כדבעי, הרי בודאי שיצליח בכל זה.

ולכן, התחלת עבודתו היא מתוך "מארש של נצחון", וכמ"ש בהתחלת המזמור (דשנת פ"א) – "הרנינו לאלקים עוזנו גו", כי מאחר שהקב"ה נותן כח ועוז ("עוזנו") לכאו"א כדי שיוכל למלא את תפקידו ושליחותו, הרי עבודתו היא מתוך שמחה וטוב לבב – "הרנינו לאלקים גו".

וכפי שמביא כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו את המשל הידוע מאנשי צבא, שיציאתם למלחמה היא מתוך "מארש של נצחון" (כמנהג העולם).

ולכאורה אינו מובן: כיצד אפשר לצאת למלחמה עם "מארש של נצחון" – הרי "אל תהלל חוגר כמפתח", מאחר שאינו יודע מה יהיו תוצאות המלחמה?!

אלא הביאור בזה – כדי לנצח במלחמה דרוש בטחון חזק שיצליח בנצחון המלחמה, היינו, שהבטחון החזק בנצחון פועל וגורם לידי נצחון בפועל, וזהו א' מתכסיסי

פארברענגען עם הרבי

המלחמה שמלמדים את כאו"א מאנשי הצבא להיות "חייל" אמיתי (שהולך "מחיל אל חיל") – להיות בטוח בנצחון המלחמה, כפי שהדבר מתבטא ביציאה למלחמה עם "מארש של נצחון".

והנצחון הוא באופן נעלה ביותר, עד כדי כך – שאינו זקוק לנהל מלחמה עם דברים שמנגדים ומבלבלים למילוי שליחותו בעולם, כי ענינים אלו מתבטלים לגמרי – תפול עליהם אימתה ופחד, בידעו שאין זה "כחי ועוצם ידי" ח"ו, אלא "בגדול זרועך" – של הקב"ה, שהטיל עליו את השליחות לגלות אלקות ("ה' אחד ושמו אחד") בכל העולם כולו.

וכל זה נעשה מתוך שלום אמיתי, מאחר שכל באי העולם מתנהגים ע"פ הוראות התורה (בני נח – בנוגע לז' מצוות שלהם, ובני"י – בנוגע לכל תרי"ג מצוות התורה), ש"דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלום".

ובקרוב ממש זוכים לקיום היעוד "לא ישא גוי אל גוי חרב", אלא "וכתתו חרבותם לאתים", היינו, שתמורת השימוש בכלים אלו למטרות של מלחמה, ישתמשו בהם כדי לזרוע ולהצמיח "חלב חטה".

ומובן, שכללות הענין ד"הרנינו לאלקים עוזנו גו'" (עבודה מתוך שמחה) שייך לכאו"א באופן פרטי, היינו, שזוהי השליחות הפרטית דכל "יחיד" (נוסף על השליחות הכללית דכל באי העולם) – וכמ"ש בהמשך המזמור הנ"ל "אנכי ה' אלקיך המעלך מארץ מצרים", בלשון יחיד [ע"ד המבואר בכ"מ אודות מ"ש בהתחלת עשה"ד "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", בלשון יחיד, מאחר שכל עניני התורה שייכים לכאו"א באופן פרטי], היינו, היות שהקב"ה הוציא מ"מצרים" במובן הגשמי, הרי עאכ"כ שמוציאו מ"מצרים" במובן הרוחני, היינו, שאין לו מניעות ועיכובים כלל בנוגע למילוי שליחותו בעולם. ולכן עבודתו היא באופן ד"הרנינו גו'".

וזוהי הוראה תמידית בחיי היום-יום – מאחר שבכל יום ויום קשורה כללות מציאותו עם "אנכי ה' אלקיך", היינו, ש"אלקיך", כחך וחיותך [כמבואר בשו"ע שם "אלקים" מורה שהקב"ה הוא בעל הכחות והיכולת כו'] – הרי זה "אנכי הוי'" (ולא "כחי ועוצם ידי" ח"ו).

כא. והנה, כאשר כללות העבודה היא באופן ד"הרנינו לאלקים עוזנו", מתוך "מארש של נצחון" – אזי נפעל כללות הענין ד"תקעו בחודש שופר", שענין זה מורה על הכתרת מלך מלכי המלכים הקב"ה [כמבואר ברס"ג שא' הטעמים דתקיעת שופר בר"ה הוא – לפי שביום זה מכתירים את הקב"ה למלך] – היינו, שנפעל כללות הענין ד"תמליכוני עליכם" בנוגע לבני", "מלך ישראל וגואלו", וביחד עם זה – גילוי מלכותו של הקב"ה בכל העולם כולו – "מלוך על העולם כולו בכבודך", ועד לקיום היעוד "וידע כל פעול כי אתה פעלתו".

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

ומובן, שכל הענינים המבלבלים מתבטלים לגמרי – "בגדול זרועך ידמו כאבן", ואין צורך במלחמה כלל, אלא פועלים זאת מתוך שמחה וטוב לבב.

ועי"ז פועלים שמעמד ומצב העולם כולו יהי' באופן המתאים – עוד קודם ביאת משיח צדקנו, היינו, שהעולם כולו נעשה ראוי ומוכשר לקראת המעמד ומצב שיהי' בביאת משיח צדקנו – שהוא ינהיג את העולם כולו באופן נעלה ביותר, כמ"ש "ושפט בצדק דלים גו' והי' צדק אזור מתניו גו'", ביחד עם כל היעודים האמורים בנבואת הגאולה, ועד לקיום היעוד "וגר זאב עם כבש גו'".

וכמ"ש הרמב"ם בסוף "הלכות מלכים ומלחמותיהם" [ולהעיר – שבהשגחה פרטית נשאר השם דהלכות אלו בפי העם כולו: "הלכות מלכים" בלבד, ללא תיבת "ומלחמותיהם"] – שמ"ש "וגר זאב עם כבש גו'", "ענין הדבר שיהיו ישראל יושבין לבטח עם רשעי עכו"ם . . . וכולם יחזרו לדת האמת", זאת אומרת, שענין זה הוא משל בלבד.

אבל באגרת תחיית המתים (פ"ו) כותב הרמב"ם שמ"ש בספרו "יד החזקה" ש"כל כיוצא באלו הדברים בענין המשיח הם משלים" – "אין דברינו זה החלטי כו' ואם הוא כפשוטו הרי יהי' נס כו'", זאת אומרת, שגם הרמב"ם עצמו כותב שיתכן שהדברים יהיו כפשוטם – היינו, שינוי בטבעם של בעלי-החיים שבעולם.

ומאחר שתורת הקבלה והחסידות מכריעה כדעת הראב"ד שהיעודים "וגר זאב עם כבש" וכיו"ב, יהיו גם כפשוטם – הרי זה בירור גם בנוגע לדברי הרמב"ם ש"אם הוא כפשוטו הרי יהי' נס כו'", היינו, שמדובר אודות קיום יעודים אלו בפשטות הכתובים.

כב. והנה, מאחר שכללות ענין הגאולה הוא בדוגמת ענין השבת, כמרז"ל עה"פ "מזמור שיר ליום השבת", "למשבת מזיקין מן העולם כו'" (שזהו תוכן היעוד "וגר זאב עם כבש גו'") – הרי בהתאם לפס"ד השו"ע "יש לטעום התבשילים (דשבת) בערב שבת, וטוב לטעום מכל תבשיל ותבשיל", מובן, שבימי הגלות האחרונים, "ערב שבת", צריכים כבר לטעום מהיעודים דלעתיד לבוא.

ויה"ר שע"י הפעולות באופן של "גבורות" בנוגע לכל הענינים האמורים לעיל – נזכה לטעום מכל התבשילים דלעתיד לבוא (כולל – היעוד ד"וגר זאב עם כבש גו'") כאשר נמצאים עדיין בזמן העבודה – "היום לעשותם", והטעימה תהי' בקרוב ממש – "היום", ועכ"פ – לא יאוחר ממחר (ובאופן שלא נהי' זקוקים ל"יש מחר לאחר זמן").

וטעימה זו תוסיף עליו באופן העבודה – כמובן מדברי הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ט ה"ב) ש"מפני זה נתאור ישראל . . . לימות המשיח, כדי שינוחו ממלכיות שאינן מניחות להן לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן, וימצאו להם מרגוע וירבו בחכמה כו'",

פארברענגען עם הרבי

היינו, שע"י היעודים דלעתיד לבוא, וכן ע"י הטעימה "מעין זה" ב"ערב הגאולה", נפעלת הוספה בכללות העבודה בנוגע למעשה בפועל.

וכל זה ימהר ויזרז עוד יותר את ה"מעשה" הכי טוב, הכי עיקרי, הכי נחוץ והכי הכרחי בימינו אלו, כאשר "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים" – ביאת משיח צדקנו "היום אם בקולו תשמעו", "היום" ממש.

ונזכה לקיום היעוד "ה' יהי' לך לאור עולם", "לכו ונלכה באור ה'" – "אור" הקשור עם אלקות,

במהרה בימינו ממש, ובלשון הרמב"ם – "מיד הן נגאלין".

• • •

שיחה ד':

כג. נוסף על האמור לעיל אודות ההוספה בכללות הענין דמעשים טובים בפועל ממש (ש"המעשה הוא העיקר") – ישנם ענינים מיוחדים שלהם "דין קדימה".

דהנה, "מעשים טובים" יכולים להתבטא בריבוי ענינים, וכמובן בפשטות שבמשך חיי האדם ישנם ריבוי ענינים שמוטל עליו לעסוק בהם. ולכן, גם צרכי האדם הגשמיים מתחלקים לריבוי פרטים, כי הצרכים הגשמיים "נשתלשלו מהן" – מהענינים הרוחניים המוטלים עליו לעשותם בפועל.

ומאחר שישנם ריבוי ענינים שצריכים לעסוק בהם – מדגישה התורה [שהיא "תורת חיים" – הוראה בחיי היום-יום] שישנם מצוות ומעשים טובים שהזמן גרמא, היינו, שיש "דין קדימה" לענינים אלו, מאחר שאין אפשרות לדחותם לזמן אחר, אפילו לא לדחותם לזמן מאוחר יותר במשך היום עצמו – אם הוא יכול לעשות זאת על אתר.

ועפ"ז מובן, שאין להסתפק בקבלת החלטה טובה להוסיף בכללות הענין ד"מעשים טובים", אלא יש צורך לקשר זאת עם ענין פרטי, שהזמן גרמא, כדלקמן.

כד. א' הענינים שצריכים לעסוק בהם על אתר, ללא כל דיחוי, הוא – כללות ענין החינוך (כפי שהוזכר לעיל).

דהנה, מאחר שה"דור הצעיר" הולך וגדל מרגע לרגע – הרי ישנו הכרח גמור להעניק לו את החינוך הראוי ברגע זה, כדי שהנהגתו ברגע שלאח"ז תהי' באופן המתאים.

וכאשר עובר רגע מסויים שלא מתעסקים בענין החינוך – הרי חסר החינוך שהיו יכולים להעניק ברגע זה, כי החינוך שיוענק מחר ומחרתיים – "דיו שיפקיע את עצמו", כך שלא תהי' עוד אפשרות להשלים ולמלא את החינוך שהיו יכולים להעניק לו ברגע הנ"ל, ולכן, בהכרח לנצל כל רגע ורגע לענין החינוך.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

והנה, גם כאשר המחונך אינו דורש שיעניקו לו את החינוך המתאים, בהכרח לעסוק כדבעי בענין החינוך. ולא כדעת הטועים שכאשר המחונך אינו דורש זאת, הרי זו הוכחה שאינו זקוק לענין החינוך, כי אדרבה: מאחר שאינו דורש שיעניקו לו את החינוך המתאים, הרי זה מורה על העדר החינוך שלו לגמרי, עד שאינו מרגיש כלל את הצורך בקבלת חינוך המתאים, ולכן, החינוך שלו הוא בגדר של הכרח הכי גמור.

והנה, בנוגע לכללות ענין החינוך – ישנם כמה דרכים ואופנים:

לכל לראש – צריך המחנך להראות "דוגמא חי" מהנהגתו האישית, שזוהי הדרך הטובה ביותר לפעול על הזולת – כי בראותו שכל הנמצאים מסביבו (ובפרט המחנך שלו) מתנהגים באותו אופן שדורשים ממנו, הרי זה פועל שגם המחונך יתנהג כן.

ויתירה מזו: רואים בטבע בני אדם שכדי לפעול על המחונך שיתנהג באופן מסויים, צריך המחנך להראות "דוגמא חי" שהוא מתנהג באופן נעלה יותר ממה שדורש מהמחונך, כי המחונך חושב לעצמו שאין צורך שהנהגתו תהי' באותו אופן שמתנהג המחנך, מאחר שהוא צעיר יותר מהמחנך, והוא נמצא רק בהתחלת החינוך. ולכן, כדי לפעול על המחונך לעשות מעשים טובים כשלימות, הרי ה"דוגמא חי" של המחנך צריכה להיות כמה פעמים ככה.

ונוסף על הוראת "דוגמא חי" מהנהגתו האישית, צריך המחנך לדבר עם המחונך בדברים היוצאים מן הלב, שאז נכנסים הדברים אל הלב ופועלים פעולתם, כפי שמובא בספר הישר לר"ת (שי"ג) ובכ"מ, והעיקר – כפי שרואים במעשה בפועל, "מעשה רב".

כה. נוסף לזה – ישנם ענינים שהזמן גרמא, הקשורים במיוחד עם ימי הפסח – שהרי נמצאים אנו עתה ימים אחדים לפני חג הפסח:

התחלת חג הפסח היא – "ליל הסדר". ובהתחלת "ליל הסדר" מכריזים: "כל דכפין ייתי וייכול, כל דצריך ייתי ויפסח". ומזה מובן, שצריכים להשתדל לספק את צרכי החג לכל הזקוקים לדבר.

ישנם יהודים שלצערנו אין בכחם להשיג את צרכי החג בשלימות, ולכן צריכים לספק להם את צרכי החג ביד רחבה, ובסבר פנים יפות, ובאופן שעם כניסת החג יהיו להם כל צרכי החג, כדי שיוכלו לחגוג את החג באופן ד"מועדים לשמחה".

ובפרט בנוגע לחג הפסח, שנוסף על היותו בכלל ה"מועדים לשמחה", הרי זה גם "זמן חרותנו" (כמ"ש בנוסח התפלה), ולכן, דרושה השתדלות יתירה לספק את צרכי החג לכל הזקוקים לדבר, כך שבתפלת מעריב בליל א' דחגה"פ יוכל כאו"א לומר ולהרגיש שזהו "זמן חרותנו", מאחר שנטלו ממנו את הדאגות להשיג צרכי החג. ועד"ז מובן בנוגע לכל ימי חג הפסח.

פארברענגען עם הרבי

וכמדובר כמ"פ שההשתדלות בענין זה צריכה להתחיל כבר שלושים יום לפני החג, כמבואר בשו"ע בנוגע ללימוד הלכות החג, כולל – הענין ד"קמחא דפסחא". ועכ"פ – שבועיים לפני החג, כדעת רשב"ג.

ועאכו"כ כאשר נמצאים כבר לאחרי "שבת הגדול" – שאז נוהגים שהחכם דורש בפני כל הנמצאים בשכונתו ובקהילתו – אודות הלכות החג. ובפרט כאשר נמצאים אנו בסוף יום ראשון שלאחרי שבת הגדול – בלילה דיום שני (ב' ימים לאחרי שבת הגדול).

ולכן, באותם מקומות שלא עסקו בענין זה בתכלית השלימות – הרי ה"מבצע" שהזמן גרמא הוא – לספק את צרכי החג לכל הזקוקים לדבר.

ו"המעשה הוא העיקר" – כי כדי שפלוני יקבל את צרכי החג, לא מועילים מחשבות טובות ודיבורים טובים, אלא צריכים לעשות זאת כמעשה בפועל. וכדי שפלוני יהי נוח לקבל זאת – צריכים לתת זאת בסבר פנים יפות, ומתוך נדיבות לב, שאז הנתינה עצמה היא ביד רחבה.

ובודאי שלא יחסר דבר ח"ו אצל הנותן, ואדרבה: הקב"ה ישלם לו כמה פעמים ככה ממה שנתן לחבירו. וכל זה – נוסף על השכר הרוחני שמגיע לו עבור מילוי שליחותו של הקב"ה.

דהנה, הספקת צרכי החג לכאו"א מבנ"י הרי זה תפקידו של הקב"ה, שהרי הקב"ה הוא "זן את העולם כולו בטובו בחן וברחמים" (כפי שאומרים בנוסח "ברכת המזון"), היינו, שהקב"ה דואג לספק את הצרכים של כל בני האדם, כל בעלי החיים, כל הצמחים שבעולם, ואפילו בנוגע לדברים השייכים לסוג הדומם,

[כמ"ש בכתבי האריז"ל ש"גם בדומם ממש, כמו אבנים ועפר ומים, יש בחי' נפש וחיות רוחנית כו" (שעהיה"א בתחלתו)].

ועפ"ז מובן שכאשר נותן לחבירו מכספו וזהבו עבור צרכי החג – הרי הוא מקיים בזה את שליחותו של הקב"ה, היינו, שבעצם הי' הקב"ה צריך לתת כסף וזהב זה (עבור צרכי החג) באופן ישיר לפלוני, אלא הקב"ה רצה לזכות אותו לתת זאת לפלוני בשליחותו של הקב"ה, זאת אומרת, שכסף וזהב זה הי' אצלו בתור "פקדון", כדי למלא את שליחותו של הקב"ה – לתת זאת לפלוני.

כו. ומ"מבצע" אחד למשנהו ולכל שאר ה"מבצעים", ולכל לראש – ה"מבצעים" השייכים במיוחד לחג הפסח:

"כשרות האכילה ושתי" – שענין זה מודגש ביותר במשך כל ימי חג הפסח, שאז נזהרים ביותר בכשרות האכילה ושתי', שלא יהי' אפילו "משהו" חמץ.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

וגם בנוגע לענין ה"שכר" מצינו הדגשה מיוחדת בנוגע לימי הפסח (שלא מצינו זאת בשאר ימי השנה) – כמובא באחרוני הפוסקים מ"ש בכתבי האריז"ל שמי שנהדר ממשהו חמץ בפסח, מובטח לו שלא יחטא כל השנה כולה!

אמנם לא נוטלים ממנו את ענין הבחירה, כי המעלה הכי גדולה שבאדם היא – היותו בעל בחירה, שעז"נ "הן האדם הי' כאחד ממנו" (ראה לקו"ת אמור לח, ב), אלא ביחד עם זה שיש לו כח הבחירה, הרי הוא זוכה ששומרים אותו מלמעלה שלא יבוא לידי חטא, ע"ד מ"ש "לא יאונה לצדיק כל און".

ומכל זה מובן גודל ההדגשה אודות "כשרות האכילה ושתי" במשך כל ימי חג הפסח.

ועד"ז "הדלקת נרות יו"ט" – בכניסת החג, בהוספת ברכת "שהחיינו". וזוהי השליחות המיוחדת שניתנה לנשי ובנות ישראל – כי אע"פ שהחיוב הדלקת נרות שבת ויו"ט שייך הן לאנשים והן לנשים (ולכן, כאשר אין אפשרות אחרת – מדליק הבעל), אעפ"כ, נתייחדה מצוה זו לנשי ובנות ישראל במיוחד.

וכמדובר כמ"פ שהדלקת נרות שבת ויו"ט שייכת גם לבנות ישראל שהגיעו לחינוך – היינו, כאשר היא מסוגלת להבין (בכללות עכ"פ) את המשמעות של הדלקת נרות שבת ויו"ט.

ובפרט כאשר מדובר אודות נרות יו"ט (ובענינו – חג הפסח), שבב' ימים הראשונים מדליקה נרות בהוספת ברכת "שהחיינו" (נוסף על הברכה "להדליק נר של יום טוב"), ומסבירים לה את התוכן דברכה זו – הודאה להקב"ה על זה "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה" – לקיים ציווי של הקב"ה להאיר את הבית באור הנראה גם לעיני בשר, שהרי אור זה פועל "שלא יכשל בעץ ובאבן" – הרי מובן בפשטות גודל ההתלהבות והשמחה אצל הילדה הקטנה כאשר מדליקה נרות יו"ט, ומברכת בקול רם ובשמחה ברכת "שהחיינו", לאחר הברכה "להדליק נר של יום טוב".

ועי"ז שהילדה הקטנה מקיימת מצוה זו מתוך התלהבות וכו' – הרי זה פועל הוספה אצל המחנכות שלה, ולכל לראש – אצל הורי'.

כז. עד"ז בנוגע לשאר ה"מבצעים" – החל מהמבצע ד"אהבת ישראל":

דובר כמ"פ שכללות הענין ד"אהבת ישראל" מודגש בהתחלת ה"סדר" – "כנגד ארבעה בנים דיברה תורה": כדי שיוכל לערוך את ה"סדר" כהלכתו, ולקיים את המצות עשה דסיפור יציאת מצרים בליל הפסח (שהיא א' מרמ"ח מ"ע) – עליו לאסוף את כל "ארבעת הבנים", "אחד חכם וכו'", ולערוך את ה"סדר" יחד עמהם.

ועל זה אומרים "כנגד ארבעה בנים דיברה תורה": אין לו לחכות עם עריכת ה"סדר" עד שכולם יהיו בדרגת "חכם", או שלעת עתה יערוך את ה"סדר" לעצמו בלבד – אלא

פארברענגען עם הרבי

התורה דורשת ממנו ונותנת לו כחות לערוך את ה"סדר" עם כל ארבעת הבנים. וזהו כללות הענין ד"אהבת ישראל" – שאינו חושב אודות עצמו בלבד, אלא הוא פועל גם על הזולת.

וכאשר עריכת ה"סדר" היא באופן האמור (ביחד עם כל ארבעת הבנים) – אזי נערוך ה"סדר" כהלכתו, עד לסיום ה"סדר" – שאז מכריזים כולם יחד בוודאות: "לשנה הבאה בירושלים".

וכמדובר כמ"פ שאין צורך לחכות שנה שלימה כו' – אלא תיכף ומיד באים ל"ירושלים", ובדרך ממילא נהי' כבר "לשנה הבאה בירושלים".

והנה, מאחר שכל ישראל בחזקת כשרות – הרי בודאי ערכו את ה"סדר" בשנת תשמ"א באופן המתאים (ביחד עם כל ארבעת הבנים), ובסיום ה"סדר" הכריזו כולם כאחד (בסגנון אחד, ומתוך "אהבת ישראל") "לשנה הבאה בירושלים" – ולכן, בודאי שהקב"ה יקיים את הבטחתו – "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה כו' ומיד הן נגאלין", וזוכים לערוך את ה"סדר" דהג הפסח שנת תשמ"ב – בירושלים עיר הקודש.

"ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים" – בבית המקדש השלישי, "מקדש אדני-כוננו ידיך", בירושלים עיר הקודש – "קריית מלך רב", בארצנו הקדושה – כפי שהיא בשלימותה, "שלימות הארץ".

וזוכים לעלות לרגל – כל העם בשלימותו, אפילו קטנים וקטני קטנים – מאחר שמקיימים את כל הענינים בתכלית ההידור.

ובפרט שע"פ מנהג העולם נמצאת האשה ביחד עם בעלה, ולכן, כאשר הבעל עולה לרגל, הולכת האשה עמו (ואף שאינה מחוייבת בזה, וזהו ענין של רשות – הרי מנהג ישראל שהנשים מברכות גם על הענינים שאינם בגדר חובה אצלם, אלא בגדר רשות בלבד, כשיטת ר"ת (תוד"ה דילמא – עירובין צו, א)), ומאחר שאי אפשר להשאיר את הקטנים וקטני קטנים לבדם, הרי גם הם עולים לרגל, וזאת – אפילו כאשר מדובר אודות תינוק שנולד זה עתה, שאינו יכול לעלות ברגליו להר הבית – כי היות שהוא צריך לאמו, ואמו עולה לרגל (ביחד עם בעלה), הרי גם הוא עולה לרגל.

זאת אומרת, שזוכים ל"שלימות העם", ביחד עם "שלימות הארץ" – כי נמצאים בארץ ישראל כפי שהיא בשלימותה (כאשר בית המקדש בנוי בירושלים עיר הקודש), וביחד עם "שלימות התורה" – קיום התורה ומצוותיה בשלימות ובהידור.

כח. ועד"ז בנוגע לשאר ה"מבצעים":

מבצע חינוך, מבצע תורה, ומבצע תפילין, ש"הוקשה כל התורה כולה לתפילין" (קידושין לה, א), כפי שלמדים זאת ממ"ש "והי' לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

למען תהי' תורת ה' בפייך". ובסיום פסוק זה נאמר – "כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים".

מבצע מזווה – כפי שמבאר אדמו"ר האמצעי בסידור שהיא שקולה כנגד כל המצוות. ובפרט ע"פ המבואר בזהר שע"י קיום מצות מזווה נפעל ענין של שמירה על היהודי שדר בבית, ועל כל עניני הבית, והשמירה היא באופן ד"ה' ישמר צאתך ובוואך" – גם כאשר יוצא מן הבית, ובאופן ד"עד עולם" – פעולה נמשכת ונצחית.

מבצע צדקה – "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה", כולל – הגאולה ד"בניסן עתדין להגאל".

וכללות ענין הגאולה קשור עם מ"ש בנבואת יחזקאל – "וזרקתי עליכם מים טהורים גו'" (בתור הקדמה לגאולה העתידה). וזהו הקשר עם הענין דטהרת המשפחה.

כט. והנה, ע"י כל המעשים טובים האמורים לעיל – נאסף אצל בני"י "רכוש גדול", ואז יוצאים הם מהגלות, וכמ"ש ביצי"מ "ואחרי כן (לאחרי הענין ד"ועבדום וענו אותם") יצאו ברכוש גדול", ועד"ז מובן בנוגע ליציאה מגלותנו זה – "כימי צאתך מארץ מצרים".

ובפרט לאחרי הענין ד"ועבדום וענו אותם" – למעלה מ-1900 שנה! וזאת – למרות שאף א' אינו מבין את טעם הדבר!

וההסברה שאי-הבנת דרכיו של הקב"ה אינה דבר פלא – אינה פועלת שכללות ענין הגלות לא יכאיב לבני"י; עדיין לא הגענו לדרגא כזו!

וראי' לדבר – רק לאחרי ביאת משיח צדקנו יודו בני"י להקב"ה על כללות ענין הגלות, כמ"ש "אודך ה' כי אנפת בי", אבל לא קודם לכן!

ועד ביאת משיח צדקנו – מתפללים ומבקשים מידי יום ביומו "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", היינו, לא זו בלבד שמבקשים שענין זה יהי' "באחרית הימים", אלא "מהרה תצמיח"!

ואומרים בתפלה "כי לישועתך קוינו כל היום" – היינו, למרות שכבר עברו כמה שעות ביום זה, ומשיח צדקנו עדיין לא בא, ואתמול לא שמענו את בשורת אליהו הנביא שמשיח צדקנו יבוא למחרת (היום) – אעפ"כ "לישועתך קוינו כל היום", ועד שגם בתפלת מעריב אומרים "כי לישועתך קוינו כל היום", היינו, ביום זה ממש, לאחרי תפלת מעריב!

ובנוגע לקושיא "והא לא אתא אליהו מאתמול" – אומרת הגמרא (עירובין מג, ב) "אמרינן לבית דין הגדול אתא".

פארברענגען עם הרבי

ועוד – והוא העיקר: אפילו אם תשאר קושיא מסויימת, יוכלו לשאול קושיא זו אצל אליהו הנביא, כי "תשבי יתרץ קושיות ואבעיות", כמובא בכ"מ שזהו הר"ת ד"תיקו". וא"כ, תהי' קושיא נוספת שאליהו הנביא יפתור אותה!

והמעשה הוא העיקר – ביאת משיח צדקנו בפועל ממש, כאמור לעיל שזהו הדבר הכי הכרחי ונחוץ כו'.

ובפשטות: היות שכבר עברו יותר מ-1900 שנה דזמן הגלות, באופן ד"ועבדום וענו אותם" – הנה יה"ר שברגעי הגלות האחרונים יהי' "לכל בני ישראל אור במושבותם", ו"מיד הן נגאלין", ביחד עם ה"רכוש גדול" – קיום התורה ומצוות ומעשים טובים דכאו"א מבנ"י, וכללות בנ"י יחד, ויוצאים מהגלות "ביד רמה".

ובקרוב ממש זוכים לקיום היעוד "והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך", וכמ"ש "והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לה". . . כאשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור בית ה'" – לארצנו הקדושה, בגאולה האמיתית והשלימה, במהרה בימינו ממש.

• • •

שיחה ה':

ל. בהמשך להאמור לעיל שהענין שהזמן גרמא הוא – חג הפסח, "זמן חרותנו", ישנו ענין נוסף בזה:

למחרת יום הראשון של חג הפסח – מתחיל כללות הענין ד"ספירת העומר", כמ"ש "וספרתם לכם ממחרת השבת" – "ממחרת יום טוב".

והשייכות שביניהם (בין חג הפסח לספה"ע) מובנת ע"פ המבואר בר"ן (סוף פסחים): "בהגדה . . אמרו, בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלקים על ההר הזה [בהוציאך את העם ממצרים תעבדון גו]", וכפרש"י: "וששאלת מה זכות יש לישראל שיצאו ממצרים, דבר גדול יש לי על הוצאה זו, שהרי עתידים לקבל התורה על ההר הזה", היינו, שיצי"מ היתה בזכות מ"ת], אמרו לו ישראל, משה רבינו, אימתי עבודה זו, אמר להם, לסוף חמישים יום. והיו מונין כל אחד ואחד לעצמו. מכאן קבעו חכמים לספה"ע . . מחשבין נ' יום לשמחת התורה, כמו שמנו ישראל באותו זמן".

זאת אומרת, שכללות הענין דספה"ע מסמל את תשוקת בנ"י לקבלת התורה, ולכן, תיכף ומיד בצאתם ממצרים ("ממחרת השבת") התחילו לספור את הימים שעברו, היינו, שכבר עבר יום אחד, וכיו"ב, ועדיין לא זכו לקבל את התורה בהר סיני.

וכמדובר כמ"פ שהנוסח דספה"ע (כפי שנקבע ע"י "אנשי כנסת הגדולה") אינו "יום אחד", "יום שני", "יום שלישי", וכיו"ב (בהתאם למספר הסידורי) – אלא "שני ימים",

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

"שלשה ימים" וכיו"ב. וטעם הדבר – כדי להדגיש את גודל התשוקה והגעגועים לקבלת התורה:

רואים בטבע בני אדם, שכאשר האדם משתוקק ומתגעגע לדבר מסויים, הנה ככל שמתארך הזמן ועדיין לא השיג את מבוקשו, הולכת וגוברת התשוקה והגעגועים לדבר זה. ומזה מובן, שאינה דומה תשוקה בת יום אחד בלבד לתשוקה בת שני ימים או שלשה ימים וכיו"ב.

ולכן, הנוסח דספה"ע הוא – "שני ימים", "שלשה ימים", וכיו"ב, ולא במספר הסידורי ("יום שני", "יום שלישי") – כי במספר הסידורי מודגש יום זה בלבד (אלא שיום זה הוא "יום שני", "יום שלישי", וכיו"ב), משא"כ בנוסח "שני ימים", "שלשה ימים", וכיו"ב, שבזה מודגש שהתשוקה והגעגועים לקבלת התורה נמשכים כבר במשך "שני ימים", "שלשה ימים", וכיו"ב, היינו, תשוקה גדולה ביותר, שהולכת וגדלה מיום ליום.

והנה, בעמדנו בסמיכות לחג הפסח, ובפרט לאחרי "שבת הגדול", שאז החלה ההכנה להקרבת קרבן פסח – "משכו וקחו לכם גו'" (ובמיוחד בקביעות שנה זו, ש"שבת הגדול" חל "בעשור לחודש") – הרי זה הזמן המתאים לחשוב ולהתכונן לכללות העבודה דספה"ע, הקשורה עם יצי"מ (כנ"ל), שנקודתה הכללית – תשוקה וגעגועים לקבלת התורה (וכללות ענין היהדות) באופן דהולך ומוסיף, "מחיל אל חיל", היינו, שמיום ליום הולכת וגדלה התשוקה לקבלת התורה.

והוראה זו שייכת לכל השנה כולה (לא רק לימי ספה"ע), היינו, שמימי ספה"ע ישנו לימוד ונתינת כח בנוגע לאופן העבודה במשך כל השנה כולה – לימוד התורה (באופן של "הוראה", היינו שהלימוד מביא לידי מעשה – קיום המצוות) מתוך תשוקה ההולכת וגדלה באופן ד"מעלין בקודש". ובדוגמת כללות הענין דיצי"מ – שענין זה שייך לכל ימי השנה, אלא שהנתינת כח על כל ימי השנה נלקחת מהענין דיצי"מ שבימי הפסח.

לא. אבל לכאורה צריך להבין: כיצד שייך עתה כללות הענין דתשוקה וגעגועים לקבלת התורה – הרי ביום זה ה' כבר הענין דנתינת התורה, כפי שאומרים בכל יום בנוסח ברכת התורה – "נותן התורה", לשון הוה?!

והביאור בזה:

היות שהתורה היא תורתו של הקב"ה, לכן, כשם שהקב"ה הוא "אין סוף", כמו כן התורה היא גם בבחי' "אין סוף".

והנה, לימוד התורה על ידי האדם מוכרח להיות במדידה והגבלה – כי גם כאשר מדובר אודות יהודי שלמד תורה בהתמדה ושקידה במשך כל ימי חייו עלי אדמות

פארברענגען עם הרבי

(מאז שהתחיל לדבר, שאז "אביו מלמדו תורה", ועד הגיעו לגיל שבעים שנה, "ואם בגבורות שמונים שנה") – הרי לימודו יכול להיות רק "כפי כח האדם", היינו, במדידה והגבלה דוקא.

והרי מובן בשכל הפשוט שדבר המדוד ומוגבל אין לו ערך כלל וכלא חשיב לגבי דבר בלתי מוגבל, ובפשטות – כאשר לוקחים מספר גדול ביותר, אלף אלפים וריבוא רבבות, ומשווים זאת עם דבר בלתי מוגבל כלל – הרי למספר הכי גדול אין ערך וחשיבות כלל לגבי הדבר שאינו מוגבל.

ועפ"ז מובן, שגם לאחרי שיהודי אומר בכל יום "נותן התורה", לשון הוה, ומתחיל לעסוק בלימוד התורה [לכל לראש – פסוקי "ברכת כהנים" מתורה שבכתב, ולאח"ז – משנה מתורה שבעל-פה, ולאח"ז – לימוד השיעורים הקבועים כו'] – הנה כאשר הוא נזכר שהתורה "קדמה לעולם", והיא "ארוכה מארץ מדה ורחבה מיני ים", ועד שהיא "שעשועים גו' לפניו", הרי ידיעה זו פועלת אצל כאו"א מישראל ("עם חכם ונבון") תשוקה גדולה ביותר לקבלת התורה באופן נעלה יותר, מאחר שהתורה היא בבחי' אין סוף.

לב. נוסף על האמור לעיל – ישנו עוד לימוד נפלא מכללות הענין דספה"ע:

ובהקדים:

לכאורה אינו מובן: מהו התוכן במצוה המתבטאת בספירת הימים בלבד – הרי כללות הענין דהמשך הזמן אינו בשליטת האדם כלל, כי כך נקבע טבע העולם ע"י הקב"ה (באופן ד"לא לשבותו") שלאחרי שעובר רגע א' בא רגע נוסף, וכל רגע הוא דבר בפ"ע (כי לא יתכן שב' רגעים יהיו בבת אחת), וא"כ, מהי התועלת בספירת הימים, "יום אחד", "שני ימים", "שלושה ימים", וכיו"ב – הרי גם ללא ספירתו הולכים ועוברים הימים זה לאחרי זה ?!

והביאור בזה – שענין זה מדגיש את גודל ויוקר ענין הזמן:

לכל רגע שניתן לאדם יש תכלית מסויימת – כדי שהאדם ימלא את שליחותו של הקב"ה המוטלת עליו לקיים ברגע זה (בהתאם לכלל ד"אדם לעמל יולד"), שאז נעשה רגע זה למציאות בעלת תוכן ומשמעות אמיתית – תוכן הקשור עם הקב"ה, שהוא ברא את המציאות דרגע זה, כידוע תורת המגיד שכללות מציאות הזמן הוא נברא ככל הנבראים.

זאת אומרת: מאחר שהקב"ה בורא עתה את המציאות דרגע זה [כתורת הבעש"ט הידועה (שעהיהו"א בתחלתו) שבכל רגע מהוה הקב"ה מחדש את מציאות הבריאה כולה (כולל בריאת הזמן), כמ"ש "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית"], וישנו כלל ש"לא ברא הקב"ה בעולמו דבר אחד לבטלה" – הטיל הקב"ה על האדם

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

שליחות מיוחדת: לקשר את מציאות הרגע (שהוא חלק מהמשך הזמן) עם מעשה טוב שנעשה ברגע זה.

ולכן, כאשר עובר רגע מסויים שהאדם אינו מנצלו לעשיית מעשה טוב – הרי הוא מאבד את כללות המציאות דרגע זה!

ועד"ז מובן בנוגע לעניננו:

כללות תוכן הזמן דימי הספירה הוא – לזכור שבימים אלו הקריבו את מנחת העומר כו' (ככל פרטי הדבר). ולכן, כאשר עובר יום מסויים ללא תוכן זה (המתבטא בספירת יום זה), הרי הוא מאבד את כללות המציאות דיום זה.

ובזה ישנו "מוסר השכל" נפלא בנוגע לגודל החשיבות והיוקר שבכללות ענין הזמן – כי כאשר האדם רואה שעבר רגע מסויים ללא תוכן המתאים, הרי לא זו בלבד שחסר אצלו המעשה שהי' יכול לעשות ברגע זה, אלא חסר אצלו כללות המציאות דרגע זה!

וכידוע הלשון המובא בספרי מוסר – "אדם דואג על איבוד דמיו, ואינו דואג על איבוד ימיו", שהכוונה בזה היא – להביע מחאה הכי תקיפה על ענין זה, כי מצד השכל – הרי אדרבה: אם אדם דואג על איבוד דמיו, הרי עאכו"כ שצריך לדאוג על איבוד ימיו!

לג. האמור לעיל מודגש גם בנוגע לכללות עבודתו של אברהם אבינו – היהודי הראשון – שעליו נאמר "ואברהם זקן בא בימים", ומבואר בזהר ש"בא בימים" קאי על "אינון יומין עלאין", היינו, שעבודתו של אברהם אבינו היתה באופן שכל ימיו היו ימים שלמים, ללא כל חסרון ח"ו.

זאת אומרת: עבודתו של אברהם אבינו היתה באופן שכל יום הי' "מלא" בתוכן אמיתי, כך שהיו יכולים להצביע ולהורות על יום זה שהוא יומו של אברהם אבינו – "אברהם העברי", כמבואר במדרז"ל שנקרא "העברי" על שם שהעולם כולו הי' מעבר אחד, והוא לבדו ("אחד הי' אברהם") הי' מעבר השני, היינו, שללא כל התפעלות מהמעמד ומצב דכללות העולם עבד אברהם אבינו את עבודתו – לפרסם אלקות ("ה' אחד") בעולם כולו. ובתוכן זה הי' מלא כל יום מימי חייו של אברהם אבינו – "בא בימים".

והנה, מאחר שאברהם אבינו הוא א' מג' ה"אבות" דכאו"א מישראל (כמרז"ל "אין קורין אבות אלא לשלשה") – מובן, שכל עניניו של אברהם אבינו באים בירושה לכאו"א מבנ"י.

ולכן, כשם שכללות הענין ד"אברהם אוהבי" בא בירושה אצל כאו"א מישראל, שזוהי ה"אהבה מסותרת שבלב כללות ישראל שהיא ירושה לנו מאבותינו" (וכאו"א

פארברענגען עם הרבי

מישראל מחוייב לגלות אהבה זו מהעלם אל הגילוי, ועד שכתוצאה מאהבה זו יבוא לידי מעשה בפועל) – כמו כן מובן שכללות הענין ד"בא בימים" בא בירושה לכאו"א מישראל, היינו, שבכחו של כאו"א מישראל לעבוד עבודתו באופן שימיו יהיו ימים שלמים באופן המתאים ליומו של אברהם אבינו.

ועפ"ז מובן שכאשר עובר רגע מסויים במשך היום שבו עוסק האדם בעניני הרשות ("מעשיך" ו"דרכיך"), ואין זה באופן ד"כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו" – הרי אי אפשר לומר שזהו רגע של יהודי (זהו רגע שהוא חלק ממצאיות העולם, אבל לא רגע של יהודי) בן בנו של אברהם אבינו, שהנהגתו צריכה להיות בהתאם למ"ש אודות אברהם אבינו – "אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ה' גו'".

ומובן, שכאשר ישנו חסרון בימיו של יהודי (שאינו "בא בימים") – הרי זה פוגע, כביכול, בשלימותם של ה"אבות" (ע"ד מ"ש "בכל צרתם לו צר"), וכפי שרואים במוחש שכאשר הנהגת הבן אינה בתכלית השלימות (כפי שהי' יכול להיות), הרי זה גורם כאב וצער לאביו. ועאכ"כ כאשר מדובר אודות ה"אבות" דכאו"א מישראל – אברהם יצחק ויעקב.

לד. והנה, היות שתובעים ודורשים זאת מכאו"א מישראל – מובן, שנותנים כח לכאו"א מישראל להתנהג כן במעשה בפועל.

זאת אומרת, שעבודתו של כאו"א מישראל צריכה להיות באופן שכל ימיו יהיו ימים שלימים ("בא בימים"), וכמו כן מובן, שכל יום בפ"ע צריך להיות יום שלם – היינו, שכל רגע ורגע במשך היום ממולא בתוכן אמיתי, ע"פ הוראות התורה.

ובפשטות: כאשר יהודי מוסר "חשבון צדק" מעבודתו במשך היום כולו – בסיום היום, קודם שמפקיד את נשמתו אצל הקב"ה באמרו "בידך אפקיד רוחי" – עליו למסור "חשבון" אודות כל רגע ורגע שעבר במשך היום כולו, ולהראות שכל רגע הי' ממולא בתוכן אמיתי בהתאם להוראות התורה.

וכאשר הולך לישון תוך כדי נתינת "חשבון צדק" על כל רגע ורגע שעבר עליו במשך היום – הרי גם שינתו היא באופן המתאים, היינו, שגם השינה היא חלק מעבודת היום, כי מטרת השינה היא – כדי שיחליף כח ויוכל לעבוד את עבודתו למחרת מתוך מרץ וחיות כו'.

ויתירה מזו: איתא בפרדר"א שכאשר הנהגת האדם במשך היום כולו היא באופן המתאים, אזי בעת השינה עולה הנשמה למעלה ושואבת לה חיים. וכפי שמבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (סה"מ קי"ג ה"ש"ת בתחלתו) שכאשר עבודת היום כולו היא כדבעי, אזי זוכה אשר בעת השינה משיג השגות גדולות בתורה – מאחר שהנשמה עולה למעלה לשאוב לה חיים כו'.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

ומאחר שמספרים זאת לכאור"א מאתנו – הרי בודאי שזוהי הוראה בנוגע למעשה בפועל, ככל עניני התורה, מלשון הוראה – בנוגע למעשה בפועל, כי "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה". ובודאי שניתנו כחות לכאור"א מישראל שיוכל לקיים הוראה זו בפועל.

ועפ"ז מובן שגם ענין השינה מהוה חלק מכללות עבודת האדם – היינו, שאין זה בדוגמת ענין הגלות הנמשל לשינה (כמאמר "אני ישנה בגלותא"), אלא זוהי שינה של יהודי, שתכליתה ומטרתה – לשאוב חיים כו', היינו, שיש לזה קשר עם כללות הענין ד"תורת חיים", ומצוותי' – עליהם נאמר "וחי בהם".

וכאשר הנהגת האדם היא באופן האמור – אזי שינתו היא באופן ד"ושכבת וערבה שנתך", היינו, לא זו בלבד ששינתו היא באופן ד"אל יבהלוני חלומות כו'" – כי מאי קמ"ל?! – אלא שינתו קשורה עם כללות הענין ד"המאיר לעולם כולו בכבודו", כי בעת השינה שואבת הנשמה חיים מלמעלה כו'.

ועד שכללות ענין השינה נעשה בדוגמת שינת בני"ו בלילה שלפני מתן תורה (לאחרי סיום כללות העבודה דספה"ע בתכלית השלימות) – שתכלית הכוונה בזה היתה כדי שישגו השגות נעלות ביותר בתורה (ראה לקו"ש ח"ד ע' 1026).

לה. וזוהי ההוראה הנלמדת מכללות הענין ד"ספירת העומר",

[שענין זה נכלל בלימוד הלכות החג, ולכן מתחילים ללמוד זאת שלושים יום לפני החג – החל מימי הפורים, שאז מודגש הענין ד"דתיהם שונות מכל עם", כי למרות שהם נמצאים במעמד ומצב ד"מפורז ומפורד בין העמים", הרי הם באופן ד"ישנו עם אחד", היינו, למרות היותם מציאות יש ("ישנו"), נשמה בגוף, הרי הם באופן ד"גוי אחד בארץ"] –

שצריכים לייקר ביותר כל רגע ורגע – היינו, להשתדל שכל רגע מחיי האדם יהי' ממולא בתוכן אמיתי, תוכן הקשור עם "אמיתת המציאות" – אלקות, עד לעצמות ומהות, שאז נעשה רגע זה למציאות אמיתית.

ואין לחשוב שאם לא יעשה ענין מסויים ברגע פלוני, יוכל לעשות זאת ברגע שלאח"ז, "מחר לאחר זמן", וכיו"ב – כי אותו רגע שלא נתמלא בתוכן אמיתי נאבדת מציאותו! וכאמור לעיל שהאדם צריך לדאוג על איבוד ימיו.

"והמעשה הוא העיקר" – ליישם הוראה הנ"ל במעשה בפועל, ולהשתדל שכל רגע יהי' ממולא בתוכן אמיתי, וכאשר עושים זאת מתוך שמחה וטוב לבב – הרי זה מוסיף יתר הצלחה בכל הענינים האמורים.

ועי"ז ממהרים ומזרזים את הגאולה העתידה, באופן ד"אחישנה" – שאז יקויים היעוד "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר", היינו, שהכח המהוה יהי' בגלוי

פארברענגען עם הרבי

בכל נברא, כולל – בנוגע למציאות הזמן, ולכן, ההקדמה לזה היא – כאשר ממלאים כל רגע בתוכן הקשור עם "אמיתת המציאות", שהוא מהווה את מציאות הרגע.

לו. וע"י הפעולה בכל העינים האמורים לעיל – אוספים בני"י "רכוש גדול", ואז מסתיים כללות ענין הגלות, כי אין כבר מה לעשות בגלות, מאחר שישנו כבר "רכוש גדול" – שזוהי הסיבה היחידה שבעבורה מתעכבת הגאולה.

וכפי שמצינו בנוגע ליצי"מ – שכאשר בני"י ביקשו מהקב"ה שיוציאם מהגלות תיכף ומיד, אמר הקב"ה שהוא חייב לקיים את ההבטחה ד"ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" (לא רק את הגזירה ד"ועבדום וענו אותם"). ועד"ז מובן בנוגע לגאולה העתידה, שעלי' נאמר "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

ובנוגע לענינו – מאחר שבני"י נמצאים כבר בגלות יותר מ-1900 שנה, ואעפ"כ עומדים בני"י בתוקף בכל הקשור לקיום התורה ומצוותי', היינו, שלא מתפעלים מהחושך כפול ומכופל דומן הגלות, ולמרות ש"אני ישנה בגלותא", אעפ"כ "לבי ער" לקיום התורה ומצוותי', ומעמידים "צבאות השם" – ילדי ישראל שלומדים תורה ומקיימים מצוות – הרי בודאי שלבני"י יש כבר "רכוש גדול" באופן הכי נעלה.

[וכמדובר כמ"פ שהתואר "גדול" שייך רק כאשר אין למעלה ממנו, היינו, דבר שלמעלה ממדידה והגבלה, כי אם הוא דבר מדוד ומוגבל, ויכולים להוסיף בזה – הרי אין זה אמיתית הענין ד"גדול". ועד"ז בענינו – מאחר שאומרים שלבני"י יש "רכוש גדול", מובן, שאין למעלה מזה].

ולכן, מסתיים הגלות תיכף ומיד, בבת אחת, "כהרף עין", ובאופן דחוס ורחמים, בדרכי נועם ודרכי שלום, "ומיד הן נגאלין".

ו"כימי צאתך מארץ מצרים" – יוצאים "כל צבאות ה'", כל אחד ואחת מבני"י, "על צבאותם", ובאופן ד"הם הכירוהו תחילה" – ילדי ישראל, "צבאות השם", שלפני בר-מצוה ובת-מצוה, תינוקות של בית רבן [וכן בנוגע לילדות – שהן לומדות את ההלכות השייכות אליהן, כמבואר בהל' ת"ת לאדמו"ר הזקן (ספ"א)], שלמרות היותם לפני בר-מצוה ובת-מצוה, מתנדבים הם להיות ב"צבאות השם", ובלשון חז"ל – כאשר מדובר אודות "לגיון של מלך", לא צריכים להמתין עד שיהי' בן עשרים שנה, "יוצא צבא בישראל", אלא הוא נמנה "מבן חודש ומעלה" ("משיצא מכלל נפלים") – כבר אז נמנה הוא "ליקרא שומר משמרת הקודש".

וכאמור – כל בני"י יוצאים מהגלות, כמ"ש "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל", ביחד עם יציאת השכינה מהגלות, כמ"ש "ושב ה' אלקיך את שבותך", כמרו"ל "והשיב לא נאמר כו", ואז – "הם הכירוהו תחילה", ילדי ישראל, ולאח"ז – גם המבוגרים.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

ובקרוב ממש זוכים לקיום היעוד "קץ שם לחושך" – דחושך הגלות, ויוצאים מהגלות "ביד רמה", וזוכים לאתחלתא דגאולה, וביחד עם זה, "כהרף עין" ("כימי צאתך מארץ מצרים") – גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

• • •

שיחה ט':

סד. כאמור בהתחלת ההתוועדות – יש צורך להודות מקרב ועומק הלב לכל אלו שטרחו ובאו להשתתף בהתוועדות זו שנערכת שעות ארוכות.

ובפרט לאור העובדה שיש כאלו שמקשרים זאת עם כבודו של פלוני בן פלוני – בה בשעה שזהו ענין הקשור עם כללות תנועת חב"ד ופעולותיה (כאמור לעיל), שהפעולות בפועל ממש נעשות ע"י "אנשי החיל" דוקא (ולא כל כך ע"י מפקדי הצבא), כמבואר בהמשך ההילולא (ד"ה באתי לגני ה'שי"ת). אבל לאידך – מאחר שישנה גם כוונה אודות כבודו של פלוני, אזי צריך להיות הענין דהכרת תודה.

והענין דהכרת תודה צריך להתבטא בפעולה שהיא "מעין" הענין שעבורו מכירים תודה – השתתפות בהתוועדות זו, כדלקמן.

סה. ובהקדים:

התוועדות זו היא "כינוסם של צדיקים" – "ועמך כולם צדיקים", שעז"נ "הנאה להם והנאה לעולם", שזהו כללות הענין דאחדותם של בני".

והנה, כללות הענין דאחדות ישראל בתכלית השלימות – נפעל ע"י התורה, כמדובר כמ"פ בארוכה (והוזכר גם לעיל) אודות גודל העילוי באחדותם של ישראל שנפעל ע"יז שכאו"א מישראל קונה אות בא' מספרי התורה הכלליים, כי כל ספרי התורה ענינם אחד הוא, וקשורים הם עם הספר תורה הכללית שנכתבה ע"י משה רבינו והיתה מונחת בעזרה (נוסף על י"ב ספרי התורה שכתב משה רבינו עבור כל שבט בפ"ע).

ובנוגע לתורה גופא – הרי ישנו עילוי מיוחד (בקשר לענין האחדות) בפנימיות התורה לעומת נגלה דתורה – כי בנגלה דתורה שייך כללות הענין דקושיא ומחלוקת כו', משא"כ בנוגע לפנימיות התורה, "אילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר (ש)יפקין ב"י מן גלותא ברחמי" – הרי "לית תמן לא קשיא כו' ולא מחלוקת כו'", היינו, שעיקר ענין האחדות בתורה גופא (שהיא "תורה אחת") מתבטא בפנימיות התורה.

ולכן, היתה השתדלות מיוחדת לאחד את כל בני" בכל מקום שהם ע"י ענין הקשור עם פנימיות התורה – הדפסת ספר התניא בכל מקום בעולם שנמצאים שם אחינו בני ישראל.

פארברענגען עם הרבי

דהנה, ע"י ספר התניא – שייך כללות הלימוד דפנימיות התורה לכאו"א מישראל, מאחר שלימוד ספר התניא (ביאור פנימיות התורה) בא באופן של הבנה והשגה בחכמה בינה דעת שבנפש כאו"א מישראל, ובאופן ד"יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו כו".

ולכן, כאשר מדפיסים את ספר התניא בכל מקום בעולם ששם נמצאים בני, אפילו בקצוי תבל, ובכל מקום מדפיסים את ספר התניא באופן שוה (אותם חלקים, אותו נוסח, וכיו"ב), ומדפיסים זאת לשם מטרה ותכלית שוה – כדי שכאו"א מישראל ידע ש"קרוב אליך הדבר מאד בפין ובלבבך לעשותו", "בדרך ארוכה וקצרה בעזה"י" (בלשון אדמו"ר הזקן ב"דף השער" דספר התניא) – הרי זה מאחד את כל בני בכל מקום שהם, ע"י שכאו"א מהם לומד בספר התניא (פנימיות התורה) באופן ד"יחוד נפלא כו".

סו. והנה, היות שיש צורך למהר ולזרז עוד יותר את ביאת משיח צדקנו – הועלתה הצעה נוספת: להדפיס את כל ספרי התניא שהודפסו בכל קצוי תבל – בכרך אחד.

זאת אומרת: בספרי התניא עצמם אין כל חילוק באיזה מקום נדפס הספר, והחילוק היחיד הוא – ב"דף השער", ששם מופיע שם המקום שבו נדפס ספר התניא. ולכן, כאשר רוצים להדפיס את כל ספרי התניא שנדפסו בכל העולם כולו ביחד – אזי העצה היא להדפיס צילומים מכל "דפי השער" של כל ספרי התניא שהודפסו בכל קצוי תבל.

ועפ"ז מובן שע"י הדפסת ספר התניא שבו ישנם כל "דפי השער" דספרי התניא שהודפסו בכל העולם כולו – מודגש יותר בגלוי ובמוחש כללות ענין האיחוד והיחוד דכל בני" (ע"י ענין דפנימיות התורה), למקטנם ועד גדולם – כי כשם שכללות הענין דלימוד התורה שייך לכאו"א מישראל, מקטנם ועד גדולם, כמו כן מובן בנוגע ללימוד ספר התניא.

ובפרט ע"פ סיפור כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו אודות ימי ילדותו שכאשר התחילו ללמדו צורת האותיות, הראו לו – לכל לראש – את צורת האותיות דספר התניא].

סז. ולכן, כדי לבטא את הכרת התודה לכל אלו שבאו להשתתף בהתוועדות זו שתכליתה ומטרתה – לאחד את כל בני" ביחד, כולל – אלו שלא נמצאים כאן בגופם – הרי הדרך לביטוי הכרת-תודה על ענין זה היא, ע"י חלוקת ספר התניא הנ"ל (שנדפסו בו "דפי השער" דספרי התניא שהודפסו בכל קצוי תבל) לכל אחד ואחת מהנמצאים כאן.

וכאשר ספר תניא זה יהי' רכשו ונכסיו של כאו"א מהנמצאים כאן, ובאופן שזה יהי' "חיי נפשו" – הרי עי"ז נפעל כללות ענין האחדות דכל בני" שלומדים את ספר התניא, ואחדותם של כל בני" הנמצאים באותם מקומות שבהם הודפס ספר התניא בכל קצוי תבל – באופן עמוק ופנימי ביותר.

התוועדות י"א ניסן ה'תשמ"ב

ועוד – והוא העיקר: ללמוד בספר התניא בריבוי כל כך עד שהספר יתבלה מרוב שימוש, ויצטרכו להדפיס ספרים חדשים, באופן ד"זה א-לי ואנוהו" – בדפוס נאה כו'.

ויה"ר שעוד טרם שיספיקו ללמוד בספרי תניא אלו בהתמדה ושקידה, עד שיתבלו מרוב שימוש – יבוא כבר משיח צדקנו, וילמד תורה את כל העם כולו.

סח. היות שכללות הענין דהפצת המעיינות חוצה קשור עם הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ובנוגע לענין הגאולה נאמר "ציון במשפט תפדה ושבי' בצדקה" – לכן, נוסף על חלוקת ספר התניא ("משפט" – תורה), אחלק לכל אחד ואחת שטר של דולר – עבור צדקה.

ובפרט שמדובר אודות שטר שעליו מודפסים תיבות (בלטינית) שתוכנם: ממציאות של "רבים" – "יחיד", שזהו כללות ענין האחדות.

ובנוגע לפועל:

לאחרי שינגנו ניגון אדמו"ר הזקן (פעם א' – עכ"פ), ויברכו "ברכה אחרונה" (אלו שחייבים לברך) – אחלק לכל אחד ואחת: ספר תניא (הנ"ל), ושטר של דולר – לצדקה.

ובודאי שכאו"א יקבל זאת בסבר פנים יפות, כשם שהנתינה היא בסבר פנים יפות. ויה"ר שמהתוועדות זו נתכונן כולנו לקראת ההתוועדות דקבלת פני משיח צדקנו – יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, במהרה בימינו ממש. כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן ניגון הכנה. ניגון אדמו"ר הזקן (בבא הד' – פ"א). ניע זשוריצי כלאפצי.

• • •

שיחה י':

[לאחרי שברך ברכה אחרונה, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:]

כדי שחלוקת ספרי התניא תתנהל בסדר מסודר, ללא כל בלבולים – מבקשים שכולם ילכו באופן מסודר, מעבר א' של השולחן לעברו השני, ואין כל סיבה למהר ולהדחף כו' – כי זהו היפך הענין ד"לא בחפזון תלכו", ובפרט שישנם מספיק ספרי תניא עבור כאו"א, עד האחרון שבישראל הנמצא כאן.

ולאחרי שכאו"א מהאנשים יקבל את ספר התניא והשטר של דולר – יצאו האנשים מבית הכנסת, ואז יכנסו הנשים וכל אחת מהן תקבל ספר תניא ושטר של דולר.

פארברענגען עם הרבי

ומובן, שכל ענינים אלו שייכים גם לנשים – הן מצות הצדקה, והן לימוד התורה – בהלכות הצריכות להן (כמבואר בספ"א דהל' ת"ת לאדה"ז), כולל – לימוד ספר התניא, כמדובר כמ"פ שגם נשים חייבות בלימוד החסידות – שהרי ישנם שש מצוות שחיובן תמידי, אמונת ה' ויחודו ואהבתו כו', וגם נשים חייבות במצוות אלו, וקיום מצוות אלו בפועל נפעל ע"י לימוד החסידות, כמ"ש הרמב"ם (רפ"ב מהל' יסוה"ת) "היאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם כו".

והעירני חכם אחד – שמפורש הדבר בהל' תשובה להרמב"ם:

בסוף הל' תשובה (פ"י) מבאר הרמב"ם שתכלית השלימות בעבודת ה' היא עבודה מאהבה, ורק התחלת העבודה היא מראה כו'.

ומסיים שם: "כשמלמדין את הקטנים ואת הנשים וכלל עמי הארץ, אין מלמדים אותן אלא לעבוד מראה וכדי לקבל שכר, עד שתרבה דעתן ויתחכמו חכמה יתירה, מגלים להם רז זה מעט מעט . . . עד ששיגוהו וידעוהו ויעבדוהו מאהבה", וא"כ, הרי זה פס"ד מפורש בדברי הרמב"ם שנשים חייבות בלימוד תורת החסידות.

ועאכ"כ שהן חייבות בלימוד ספר התניא – שעי"ז יודעים כיצד לעבוד את ה' באופן ד"קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו" – כפי שמעיד אדמו"ר הזקן ב"דף השער" דספר התניא – ובזה חייבים אנשים ונשים בשוה, בלי שום חילוק כלל.

• • •

כאשר כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לחלק את ספרי התניא – הכריז שלא ימשיך לחלק עד שיהי' סדר מסודר. וכאשר הסדר הושב על כנו – חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לכאו"א מהאנשים – ספר תניא, ושטר של דולר.

לאחרי החלוקה לאנשים – התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן "כי בשמחה תצאו", והורה בידו הק' שכל האנשים יצאו מבית הכנסת.

לאחרי שהאנשים יצאו מבית הכנסת – נכנסו הנשים, וכל אחת קיבלה ספר תניא ושטר של דולר.

החלוקה לכל הקהל, אנשים נשים וטף – נסתיימה לאחרי אור הבוקר!

• • •

לזכות

ר' אליעזר חיים וזוגתו רבקה בתי'
יוצאי חלציהם וכל בני משפחתם שיחיו

לפידות

בוענאס איירעס, ארגענטינא

Dedicated to the Rebbe with love.

Thank you for your teachings, devotion,
endless counsel, selflessness and for sharing
with us so many hours of your precious time.

May we merit to see you once again soon.

By Benjamin & Rochel Federman & Family
